

32004R0631

2004 4 6

EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

L 100/1

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 631/2004
2004 m. kovo 31 d.**

iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 574/72, nustatantį Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, dėl teisių suderinimo ir tvarkos supaprastinimo

(tekstas svarbus EEE ir Šveicarijai)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 42 ir 308 straipsnius,

atsižvelgdami į 2002 m. kovo 15 ir 16 d. Barcelonos Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Europos sveikatos draudimo kortelės,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Pagal 2002 m. kovo 15 ir 16 d. Barcelonos Europos Vadovų Tarybos išvadas Europos sveikatos draudimo kortelė pakeistų dabartines popierines formas, būtinas gydymui kitoje valstybėje narėje. Komisija buvo paraginta pateikti pasiūlymą šiuo klausimu iki 2003 m. Pavasario Europos Vadovų Tarybos. Tokia kortelė supaprastintų tvarką.

(2) Siekiant šio ir netgi kitų tikslų, kad apdraustieji ir įstaigos kuo geriau pasinaudotų Europos sveikatos draudimo kortelės teikiamomis lengvatomis, būtina padaryti tam tikrus

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje ⁽³⁾, pakeitimus.

(3) Dabar Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 laikino buvimo kurioje nors valstybėje narėje, išskyrus kompetentingą valstybę arba valstybę, kurioje gyvenama, metu numato galimybę pasinaudoti įvairių rūšių išmokomis natūra, atsižvelgiant į tai, kuriai kategorijai apdraustasis priklauso, ir atskiria „neatidėliotiną būtiną priežiūrą“ nuo „būtiną priežiūrą“. Kad apdraustieji būtų geriau apsaugoti, reikėtų numatyti visų apdraustųjų teisių dėl galimybės pasinaudoti išmokomis natūra laikino buvimo kurioje nors valstybėje narėje metu, išskyrus valstybę, kurioje atitinkamas asmuo yra apdraustas arba gyvena, suderinimą. Esant šioms sąlygoms, visi apdraustieji turi teisę gauti išmokas natūra, kurios tampa būtiną gydymo tikslais jų buvimo kitos valstybės narės teritorijoje metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatomą buvimo trukmę.

(4) Labai svarbu, kad būtų imtasi visų priemonių užtikrinti tinkamą 22 straipsnio 1 dalies a punkto i papunkčio įgyvendinimą visose valstybėse narėse, ypatingai atsižvelgiant į priežiūros paslaugas teikiančius subjektus.

(5) Tam tikrų rūšių nepertraukiamam gydymui, tokiam kaip dializė, reikalinga konkreti infrastruktūra, ligoniui labai svarbu, kad gydymas vyktų jo buvimo kitoje valstybėje narėje metu. Dėl to Administracinė komisija parengia išmokų natūra, dėl kurių apdraustasis ir gydanti įstaiga iš anksto susitartų, kad būtų užtikrinta priežiūros galimybė ir apdraustojo laisvė laikinai pasilikti kitoje valstybėje narėje, sąrašą.

⁽¹⁾ OL L 32, 2004 2 5, p. 78.

⁽²⁾ 2003 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento nuomonė ir 2004 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 149, 1971 7 5, p. 2. Reglamentas, konsoliduotas Reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997 1 30, p. 1), ir su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1386/2001 (OL L 187, 2001 7 10, p. 1).

- (6) Galimybė pasinaudoti išmokomis natūra laikino buvimo kitoje valstybėje narėje metu iš esmės suteikiama pateikus atitinkamą 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 574/72, nustatančiame Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką⁽¹⁾, numatytą formą. Tam tikros valstybės narės vis dar reikalauja - jeigu nepraktiškai tai bent formaliai – atvykus į jų teritoriją atlikti papildomus formalumus. Šie reikalavimai, konkrečiai - pareiža sistemingai ir iš anksto pateikti buvimo vietos įstaigai patvirtinančią pažymą dėl teisės gauti išmokas natūra, šiandien atrodo bereikalingai varžantys ir kliudo atitinkamiems asmenims laisvai judėti.
- (7) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų teikiama atitinkama informacija apie šiuo reglamentu nustatytų teisių ir pareigų pasikeitimus.
- (8) Siekiant Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 veiksmingo ir teisingo įgyvendinimo, yra būtinas įstaigų ir asmenų, kuriems taikomas minėtas reglamentas, tarpusavio bendradarbiavimas. Šiuo bendradarbiavimu iš anksto numatoma, kad ir įstaigos, ir apdraustieji pateiks išsamią informaciją apie visus pasikeitimus, kurie galėtų turėti įtakos teisei gauti išmokas, tokius kaip apdraustojo asmens darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo nutraukimas arba pakeitimas, to asmens arba jo šeimos nario gyvenamosios vietos arba buvimo vietos perkėlimas į kitą vietą, šeimyninės padėties pasikeitimai arba teisės aktų pakeitimai.
- (9) Atsižvelgiant į tam tikrų atskirų situacijų, susijusių su asmenų judėjimu, sudėtingumą, reikėtų numatyti tvarką, leidžiančią įstaigoms reglamentuoti atskirus atvejus, kai skirtingi Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir jo įgyvendinimo reglamento aiškinimai galėtų kelti pavojų atitinkamo asmens teisėms. Jeigu negalima rasti sprendimo, kad būtų laikomasi visų atitinkamo asmens teisių, reikėtų numatyti galimybę klausimą perduoti Administracinei komisijai spręsti.
- (10) Kad reglamentas būtų suderintas atsižvelgiant į duomenų tvarkymo metodų raidą, kurioje Europos sveikatos draudimo kortelė sudaro esminę dalį, nes, laikui bėgant, ji taps visose valstybėse narėse skaitoma elektronine laikmena, tam tikri Reglamento (EEB) Nr. 574/72 straipsniai turėtų būti iš dalies pakeisti, kad apimtų dokumento kaip turinio, nepaisant jo laikmenos, rašytinės ant popieriaus ar laikomos elektronine forma, arba kaip garso, vaizdo ar garso-vaizdo įrašo sąvoką.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 iš dalies keičiamas taip:

1. 22 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies a papunktis pakeičiamas taip:

„a) pagal kurio būklę reikia mokėti išmokas natūra, kurios tampa būtinos dėl sveikatos priežasčių jo buvimo kitoje valstybėje narėje buvimo metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatytą buvimo trukmę;“;

b) įterpiama ši dalis:

„1a. Administracinė komisija parengia išmokų natūra, dėl kurių atitinkamas asmuo ir priežiūrą teikianti įstaiga praktiniais sumetimais turi iš anksto susitarti, kad jos būtų mokamos buvimo kitoje valstybėje narėje metu, sąrašą;“;

c) 3 dalies pirmoji pastraipa pakeičiama taip:

„1, 1a ir 2 dalių nuostatos analogiškai taikomos pagal darbo sutartį dirbančio asmens arba savarankiškai dirbančio asmens šeimos nariams.“

2. 22a straipsnis pakeičiamas taip:

„22a straipsnis

Specialios taisyklės tam tikroms asmenų kategorijoms

Nepaisant 2 straipsnio, 22 straipsnio 1 dalies a ir c punktai bei 1a dalis taikoma asmenims, kurie yra valstybės narės piliečiai ir apdrausti pagal valstybės narės teisės aktus bei kartu su jais gyvenantiems šeimos nariams.“

3. 22b straipsnis išbraukiamas.

4. 25 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bedarbis, anksčiau dirbęs pagal darbo sutartį arba dirbęs savarankiškai, kuriam galioja 69 straipsnio 1 dalies arba 71 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunkčio antrojo sakinio nuostatos ir kuris pagal kompetentingos valstybės teisės aktais nustatytas sąlygas įgijo teisę gauti išmokas natūra ir pinigais, kur reikia, atsižvelgiant į 18 straipsnio nuostatas, už 69 straipsnio 1 dalies c punkte numatytus laikotarpius gauna:

⁽¹⁾ OL L 74, 1972 3 27, p. 1. Reglamentas, konsoliduotas Reglamentu (EB) Nr. 118/97, ir su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1851/2003 (OL L 271, 2003 10 22, p. 3).

a) išmokas natūra, kurios tampa būtinos tam asmeniui dėl sveikatos priežasčių jo buvimo valstybės narės, kurioje jis ieško darbo, teritorijoje metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatytą buvimo trukmę. Šias išmokas natūra kompetentingos įstaigos sąskaita moka valstybės narės, kurioje asmuo ieško darbo, įstaiga pagal pastarosios įstaigos administruojamų teisės aktų nuostatas, tartum jis būtų joje apdraustas;

b) išmokas pinigais, kurias moka kompetentinga įstaiga pagal jos administruojamus teisės aktus. Tačiau kompetentingos įstaigos ir valstybės narės, kurioje bedarbis ieško darbo, įstaigos susitarimu pagal kompetentingos valstybės teisės aktus išmokas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita. Bedarbio išmokos pagal 69 straipsnio 1 dalį nemokamos už tą laikotarpį, už kurį yra gaunamos išmokos pinigais.“;

b) įterpiama ši dalis:

„1a. 22 straipsnio 1a dalis taikoma analogiškai.“

5. 31 straipsnis pakeičiamas taip:

„31 straipsnis

Pensininko ir (arba) jo šeimos narių buvimas valstybėje narėje, kitoje nei ta, kurioje jie gyvena

1. Pensininkas, turintis teisę į pensiją ar pensijas pagal vienos valstybės narės teisės aktus arba pensijas pagal dviejų ar daugiau valstybių narių, ir turintis teisę gauti išmokas pagal vienos iš tų valstybių teisės aktus, būdamas su savo šeimos nariais valstybių narių teritorijoje, kitoje nei viena iš tų, kurioje jie gyvena, gauna:

a) išmokas natūra, kurios tampa būtinos tam asmeniui dėl sveikatos priežasčių jo buvimo valstybės narės teritorijoje, kitoje nei valstybė, kurioje jis gyvena, metu, atsižvelgiant į išmokų pobūdį ir numatytą buvimo trukmę. Šias išmokas natūra pensininko ar jo šeimos narių gyvenamosios vietos įstaigos sąskaita teikia buvimo vietos įstaiga pagal jos administruojamų teisės aktų nuostatas;

b) kur reikia, išmokas pinigais moka pagal 27 straipsnio ar 28 straipsnio 2 dalies nuostatas nustatyta kompetentinga įstaiga remdamasi jos administruojamų teisės aktų nuostatomis. Tačiau kompetentingos įstaigos ir buvimo įstaigos susitarimu šias išmokas pagal kompetentingos valstybės narės teisės aktų nuostatas gali mokėti pastaroji įstaiga pirmosios įstaigos sąskaita.

2. 22 straipsnio 1a dalis taikoma analogiškai.“

6. 34a straipsnis pakeičiamas taip:

„34a straipsnis

Specialios nuostatos, taikomos studentams ir jų šeimos nariams

18 ir 19 straipsniai, 22 straipsnio 1 dalies a ir c punktai bei 1a dalis, 22 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa, 22 straipsnio 3 dalis, 23 ir 24 straipsniai bei 6 ir 7 skirsniai, kai reikia, taikomi analogiškai studentams ir jų šeimos nariams.“

7. 34b straipsnis išbraukiamas.

8. Įterpiamas šis straipsnis:

„84a straipsnis

Įstaigų ir asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, tarpusavio santykiai

1. Įstaigos ir asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, privalo abipusiškai keistis informacija ir bendradarbiauti, kad būtų užtikrintas teisingas šio reglamento įgyvendinimas.

Pagal gero administravimo principą įstaigos į visus paklauiamus atsako per protingą laikotarpį ir visiems atitinkamiems asmenims pateikia visą su tuo susijusią informaciją, reikalingą naudotis šiuo reglamentu suteiktomis teisėmis.

Atitinkami asmenys kuo greičiau praneša kompetentingos valstybės arba gyvenamosios vietos valstybės įstaigoms apie visus jų asmeninės arba šeimyninės padėties pasikeitimus, kurie turi įtakos jų teisei gauti išmokas pagal šį reglamentą.

2. Dėl 1 dalies trečiojoje pastraipoje nurodytos pareigos teikti informaciją nesilaikymo gali būti taikomos proporcingos priemonės pagal nacionalinę teisę. Nepaisant to, šios priemonės yra lygiavertės toms, kurios taikomos pagal vidaus teisę panašiais atvejais ir dėl jų pareiškėjams nėra neįmanoma arba pernelyg sunku naudotis šiuo reglamentu suteiktomis teisėmis.

3. Atsiradus šio reglamento aiškinimo ar taikymo sunkumams, dėl kurių kiltų grėsmė asmens, kuriam taikomas šis reglamentas, teisėms, kompetentingos valstybės arba atitinkamo asmens gyvenamosios vietos valstybės įstaiga kreipiasi į atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) įstaigą (-as). Jeigu per protingą laikotarpį sprendimo nerandama, atitinkamos valdžios institucijos gali kreiptis į Administracinę komisiją įsikišti.“

2 straipsnis

Reglamentas (EEB) Nr. 574/72 iš dalies keičiamas taip:

1. 2 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Reglamentui ir įgyvendinimo reglamentui taikyti reikalingų dokumentų pavyzdžius rengia Administracinė komisija.

Šie dokumentai tarp įstaigų gali būti perduodami popieriuje ar kita forma bei telematikos paslaugų būdu kaip standartizuoti elektroniniai pranešimai pagal VIa antraštinę dalį. Pasikeitimas informacija telematikos paslaugų būdu atliekamas kompetentingų valdžios institucijų arba organų, kuriuos paskiria siunčiančiosios arba gaunančiosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos, tarpusavio susitarimu.“

2. 17 straipsnio 6 ir 7 dalys išbraukiamos.

3. 19a straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Įgyvendinimo reglamento 17 straipsnio 9 dalies nuostatos taikomos analogiškai.“

4. 20 straipsnis išbraukiamas.

5. 21 straipsnis pakeičiamas taip:

„21 straipsnis

Išmokos natūra, kai būnama valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė

1. Kad gautų išmokas natūra, nustatytas pagal reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punkto i papunkčio nuostatas, pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo pateikia priežiūrą teikiančiam subjektui kompetentingos įstaigos išduotą dokumentą, patvirtinantį jo teisę gauti išmokas natūra. Tas dokumentas parengiamas pagal 2 straipsnio nuostatas. Jeigu atitinkamas asmuo negali pateikti to dokumento, jis kreipiasi į buvimo vietos įstaigą, kuri paprašo kompetentingos įstaigos pažymos, patvirtinančios, kad atitinkamas asmuo turi teisę gauti išmokas natūra.

Kompetentingos įstaigos išduotas dokumentas dėl teisės gauti išmokas pagal reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį kiekvienu atskiru atveju priežiūrą teikiančiam subjektui turi tokį pat poveikį kaip ir nacionalinis įrodymas dėl asmenų, apdraustų buvimo vietos įstaigoje, teisių.

2. Įgyvendinimo reglamento 17 straipsnio 9 dalis taikoma analogiškai.“

6. 22 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Įgyvendinimo reglamento 17 straipsnio 9 dalis taikoma analogiškai.“

7. 23 straipsnio antroji pastraipa pakeičiama taip:

„Tačiau reglamento 22 straipsnio 3 dalies antrame punkte nurodytais atvejais šeimos narių gyvenamosios vietos įstaigos ir valstybės, kurios teritorijoje jie gyvena, teisės aktai, taikant įgyvendinimo reglamento 17 straipsnio 9 dalį, 21 ir 22 straipsnius, laikomi atitinkamai kompetentingomis įstaigomis ir kompetentingos valstybės teisės aktais.“

8. 26 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kad bedarbis arba jį lydintis šeimos narys gautų išmokas natūra pagal reglamento 25 straipsnio 1 dalies a ir 1a punktus, jie priežiūrą teikiančiam subjektui turi pateikti kompetentingos įstaigos išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad jis turi teisę gauti išmokas natūra. Tas dokumentas turi būti parengtas pagal 2 straipsnio nuostatas. Jeigu atitinkamas asmuo negali pateikti to dokumento, jis kreipiasi į buvimo vietos įstaigą, kuri paprašo kompetentingos įstaigos pažymos, patvirtinančios, kad atitinkamas asmuo turi teisę gauti išmokas natūra.

Kompetentingos įstaigos išduotas dokumentas dėl teisės gauti išmokas pagal reglamento 22 straipsnio 1 dalies a punktą kiekvienu atskiru atveju priežiūrą teikiančiam subjektui turi tokį pat poveikį kaip ir nacionalinis įrodymas dėl asmenų, apdraustų vietos, į kurią bedarbis atvyko, įstaigoje, teisių.“;

b) įterpiama ši dalis:

„1a. Kad jis pats ir jo šeimos nariai gautų pinigines išmokas pagal reglamento 25 straipsnio 1 dalies b punktą, bedarbis turi pateikti vietos, į kurią jis atvyko, draudimo įstaigai patvirtinančią pažymą, kurią, iki išvykdamas, jis turi gauti iš kompetentingos draudimo įstaigos. Jeigu bedarbis nepateikia tos patvirtinančios pažymos, tos vietos, į kurią jis atvyko, įstaiga ją gauna iš kompetentingos įstaigos. Toje patvirtinančioje pažymoje turi būti patvirtinta teisė gauti minėtą išmoką pagal reglamento 69 straipsnio 1 dalies a punkte išdėstytas sąlygas, nurodyta tokios teisės trukmė, atsižvelgiant į reglamento 69 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatas, o nedarbinumo arba hospitalizavimo atveju nurodomas mokamų piniginių išmokų dydis, kur reikia, remiantis ligos draudimu aukščiau nurodytu laikotarpiu.“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Įgyvendinimo reglamento 17 straipsnio 9 dalis taikoma analogiškai.“

9. 31 straipsnis pakeičiamas taip:

„31 straipsnis

Išmokos natūra pensininkams ir jų šeimos nariams, būnantiems valstybėje narėje, kitoje nei ta, kurioje jie gyvena

1. Kad pensininkas gautų išmokas natūra pagal reglamento 31 straipsnį, jis priežiūrą teikiančiam subjektui turi pateikti gyvenamosios vietos įstaigos išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad jis turi teisę gauti išmokas natūra. Tas dokumentas turi būti parengtas pagal 2 straipsnio nuostatas. Jeigu atitinkamas asmuo negali pateikti to dokumento, jis kreipiasi į buvimo vietos įstaigą, kuri paprašo gyvenamosios vietos įstaigos pažymos, patvirtinančios, kad atitinkamas asmuo turi teisę gauti išmokas natūra.

Kompetentingos įstaigos išduotas dokumentas dėl teisės gauti išmokas pagal reglamento 31 straipsnį kiekvienu atskiru atveju priežiūrą teikiančiam subjektui turi tokį pat poveikį kaip ir nacionalinis įrodymas dėl asmenų, apdraustų buvimo vietos įstaigoje, teisių.

2. Įgyvendinimo reglamento 17 straipsnio 9 dalis taikoma analogiškai.

3. 1 ir 2 dalių nuostatos analogiškai taikomos skiriant išmokas natūra šeimos nariams, kuriems taikomas reglamento

31 straipsnis. Jeigu šie šeimos nariai gyvena valstybės narės, kitos nei ta, kurioje gyvena pensininkas, teritorijoje, 1 dalyje nurodytą dokumentą išduoda jų gyvenamosios vietos įstaiga.“

10. 117 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Remiantis įgyvendinimo reglamento 117c straipsnyje nurodytos Techninės komisijos tyrimais ir pasiūlymais, Administracinė komisija pritaiko naujus duomenų tvarkymo metodus dokumentų pavyzdžiams ir perdavimo kanalus bei duomenų perdavimo procedūras, būtinas reglamentui ir įgyvendinimo reglamentui taikyti.“

3 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad būtų pateikiama atitinkama informacija apie šiuo reglamentu nustatytų teisių ir pareigų pasikeitimus.

4 straipsnis

Kad būtų įgyvendintas šis reglamentas, buvimo valstybės įstaigos užtikrina, kad visi priežiūrą teikiantys subjektai visapusiškai žinotų apie Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 22 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje išdėstytus kriterijus.

5 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2004 m. birželio 1 d.

Galimybė tiesiogiai kreiptis į priežiūrą teikiančius subjektus bus garantuota ne vėliau kaip 2004 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre, 2004 m. kovo 31 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. ROCHE